

En alább is megírt Nagy Besenyői Besenyői György Józán és Csom-
des elmével, jól megfontolva minden esetelet, mellyel a "követendő" Rendel-
lésimben olul foglalkatásainak szabad kettősem perént képem éren Testa-
mentomi Rendelésemet az egy élő Úr Istennek nevébe, és segeedel-
me által.

Legelőben is azon Testamentomomat, mellyet fully es abb
betegségemben tettem, sőt mindarokat akármiféle legyener aró,
mellyel akármí módon lehetnek revocalom, és semmivé képem
egész átaljába arert, hogy a "környülállások meg tudására, és fon-
solására, követésükkel Rendelésemet aróhoz képest való al-
tulmártatására elég dolom nem lévén, arokat az elöttem tudva
nem lévő "Környülállások, egyenes belomnak aladályára forli-
tottak volna

Mint hogy a "Józág, melly birtolomban, kétféle, ugyan
egy rész ösi, a többi pedig kéreket. Eről nékem a "Törvények átaljába
szabad Dispositioi engednek, amant t. i. az Úr kéreket csak annyiban
hagyta Rendelése alatt, a mennyibe aróba vagy Melioratioi
vagy akármí Investitioi tettem.

Erkel fogva, mint hogy nékem egyedül csak az a fel tett
belom van, hogy ember s kérméketi kötelességemnek eleget tenni
livánván, ettyámfiain, az a "Környülállásokhoz kéreket, segitsek
és sorokat az ember hatalmában lévő Módo, és Ephoio által
elő mordittsam.

Erre pedig én ereben az elöttem már tudva lévő "Kör-
nyülállásokban jobb Ephoio, és módok nem látok, mintha az
én birtolom alatt lévő mind kétféle Józág együtt maradván,
az alább írt mód és Proportio perént a ministráltatik, és az alább
ki nevezett ettyámfiain az alább írt mód perént kéreket a
Jövedelemben

etért a "kinek ettyámfiain körül éren Rendelése nem fog
kérem, annak ugyan minden "Törvényes Jussat nem csak általán
birt ösi Józágban, hanem mindemű, és akármiféle "Kiebben is felhagyom,
de úgy hogy az, az ösi Józágban lévő Investitioimat, s Melioratioimat
a proportione Parte sua mindjárt kéreket, és mig azt ké nem képi
noldig éren Úr Átája birtolában ne kéreket, aromba aronnal minden
szabad Dispositio alatt lévő Requisitionból ké kéreket és abból
egy

egy átaljában ne részesüljön, hanem egyedül arról, kik a Sopog egyjűt mara-
cláiban meggyernek, és ezen Rendelésemhez szabják magokat.

Ereket előre bocsátván, felintette vévén az alább li. nevesett ettyam-
fijainak mindenféle körműállásait ezeket rendelem.

1° Hogy mindenféle felvő és drágó Sopogom s Acquisition, ide ért-
vén arclatis, és mellyeket meg erutan requirálnék egy Tagba és Massaba,
Inventarium mellett, annak rendi perent Esoma Sajtó Ötsem lere, és ad-
ministratioja alá menven felosztatlan maradjon, ki is köteles lépén az alább
határozott mód perent, az alább nevesett ettyafiainak, az egyszé Eftendöbeli
Jövedelemről minden Eftendöben annak rendi perent fiamolni, és a Jövedel-
met köztöb felosztani; de ha s a mellyet ugyan nem reménylenék semlitett
Ötsem, az Administratiós világozon hibáson, vagy a többieknek nyilvánsá-
gos kárával, és elnyomásával vinné, akkor az ettyafiai mást válasszat-
nak, vagy másféppen adminisztrálhatják, de így hogy akkor is a Sopog egyjűt
léte, és maradványa erant való Rendelésem meg maradjon.

2° Mivel azomba a Jövedöbeli típta Jövedölmét, az Időnek és
Körműállásoknak változatása miatt, most bizonyosan meghatározni nem
lehet, minden vagyonaimnak mostani ki terjedését felvévén, annak egy
eftendoi proventusát 500: öterer öfpar Eftorintolba, a Serhalmi vagy
Söde puptamból részemre eftendönlent bejött 500: öfpar Eftorint öterer,
dar is ide értvén, mindöfve 6000: Haterer Eftolba illitottam meg-
mon ölből, hogy ennekutánna s akar fellyebb emelkedjen, akár lefelé
járjon az Eftendönlent való Jövedelem; mindentör az átkalam ide
alább li nevesett ettyafiai Summájához mérsékeltesen az eftendö-
lent való Jövedelemnek felosztása, és Jalcididija, a melly is e perent
köveskerit.

3° Besenyei István Dátjámnak a fellyebb li tett egyszé Efton-
dei Jövedölemből, Eftendönlent firtödjön 500: öfpar Eftorint, és ez
halála után a tölle firtmarott Jüi maradétra is ki menjen, a Leányit
ide nem értvén.

4° Besenyei Józsefnek hasonlölul egy egyszé Eftendöre rende-
lek 300: Haterer Eftolba, mellyeket Esoma Sajtó Ötsem mint
Administrator nem kéf pénzbe, hanem életül, és más ruháratra tar-
toró Eftörölbe lépén köteles ki adni, hanem halála törtéven az Ö-
regyének, míg a nevet viseli, hátra maradó ettyajának, vagy ma-
radékának pediq, mindentör kéf pénzbe adódjon ki.

5° Besenyei Jánosnak hagyol eftendönlent firtse öly mód-
dal

dal a' Jövedelemből 500 :- öspár Pf. érték, de ha halála történné
is maradéka nem lenne, akkor az ö" Rése öfolyón el egyenlően az itt
megnevezett cstyámpfal közté.

4° Desenyei Andrásnak, és Abrahamnak fideiújón Eftendölön-
ként 200 :- kispár Pf. érték, mindöfve 400 :- négy pár Pf.

8° Csoma Sándornak is fideiújón ezen módfevént Eftendölön-
ként 200 :- kispár Pf.

9° Desenyei Anna Hugonnak terhes betegségében fűn-
telen mellettem való éjjeli és nappali faradsággal hagynom is adom
a sírhalmi; vagy közeputtában levő egépf. réfemet, melyből most
500 :- öspár Pf. értékét firteteb, és ezt a' Jussom mértéke févént
mind haláláig feeltöve; vagy pedig a' fűi cig cstyámpfal segye-
vel le 10000 Pf. érték, hogy annak az Interesséből, a' fűi cstyámpfal menő
hapon helyett, az ö" hívsége jütalmát vehesse haláláig, akkor is
pedig, az ezen puttában investált, s általamm hi firtett 3000 Pf. é-
rték meghaladott summa is szabad Dispositioja alatt legyen, és azt
oda tehesse, a' hova akarja, a' 10000 Pf. érték az Investitionalsumma
felyűt haladó rése pedig, menjen vissza a' fűi agrá; de ha ezen hi-
tett summa le nem tésit, az engem illető mostani egépf. Pátimas
birja egépf. haláláig, és az investált summa is legyen az övé.
Ezenkívül a' Jövedelemből minden Eftendölöbe firtessen az Adminis-
trator 500 :- öspár Pf. érték, és úgy menjen neki öfvedéggel 1000
:- érer Pf. Eftendölönként; ha pedig meghal, a' Jövedelemből
menő 500 :- öspár Pf. az itt hi nevezett cstyámpfal, vagy et-
ben levő maradéki közté, menjen egyenlő öfialyra. Végre te lütrén
az ö" erántam mutatott lehradás néhűt való hívségét hagynom
is legalom minden öröstömet, és Hári butoromat szabad Dispo-
siciojára

10° Rakovskij Dániel Ötsem minden eftendölöre a' Proventusból
vegyen 900 :- kispár Pf. érték, úgy mindaronáltal, hogy a' Peres-
dolgozra vigyarással legyen; úgy nem hi lütrében, a' Csoma László
Ötsem távol létében, minden elü fordulható cstyámpfalban, vagy a'
Johán meyhabori társába segedelműt fulgályon, vöndelek a' firtett
summahoz még öfere eftendölönként négyhírlabivaló börtöst is.

11° Rakovskij József Ötvennel hasonlóképben minden Eftendöbe firtödjön 500 r öftias Áft.

12° Csoma László Ötven negyven a' há' firtödelemből 1500 r: kien öftias Áftot, de úgy hogy ha az első punctumban említett, és nem reményelt firtönet adná elő magát, akkor tartóul 500 r öftias Áft o' is meg elégedni.

13° Csoma Ersebeth etvájának Erusmar minden Eftendöbe firtödjön 200 r: öftias Áft, de az a' Battya Csoma László Dispositioja alatt legyen meg firtöket nem meggy.

14. Ha pedig a' firtödelem, vagy feljebb, vagy lejjebb hágnó mind a' két t. i. a' Nerviculis, vagy falcidia esetébe az általam megírt Punctumot perens a' proportio mindenkor meg tartason, azt hozzá tevéen, hogy ha a' firtödelem meg tartásába, Pene való költözetésel adná elő magát, az ha a' feljüli istakon leff a' firtödelem abból tevödjön, és a' mi ettől fenn marad, azt öftias meg a' firtö ist Punctióval, ha pedig supernatans firtödelem nem lenne, akkor a' proportione Rátájából menjen ki.

15° Utójjára adok Aktivitást Csoma László Ötvennel az 15° punctum értelme perens, hogy Rakovskij Daniel és József Ötven egyet értésével, ha az firtödelem felesébb lenne, hogy a' kinek firtödelesnek látják, firtödelemtel rendelkesenek; sőt a' két utóbbinak azt is ábrab adom, hogy ha az 1° Punctumban ki tett eset elő kerülne, az Öftias fiaik egyet értésével, más etolministratort tehesenek, és magok helyébe olyakat, a' kik ezen Testamentomi Rendelésem be' töltésére vigyáznak, rendelkesnek; de úgy, hogy a' firtödelem meg tartása sőt firtödeles, s' eret' által nemrestitügem firtödelesitára legyen a' firtödel. Ugyan ebből az ebből, a' hol a' Successio ezen Testamentommal mintz regularva, a' költösnös és vörsegi hagyódul fenn általam Besenyei Pál Ötven itt arert marad ki, hogy Gyermeké nem lévén magának, az általam való segittségre, kép firtödeles bírvánfirtödelesége mintzen.

Melly etképpen beteges cillapotomban, de józan, és jól megfontolt elmével tett Rendelés emet, nem csak utóbbi akaratomnak és Testamentomomnak lenni vallah, hanem azt meg esmérvén a' 12° Pontba, az 500 r öftias Áftotba való igazitást nagyobb erősségetek aláért, terem tulajdon alá irásával, és írott Pense

tem
3

temmel meg is erősitem. Püspök Hovátsi 1811^{én} November 27^{én}
megolvastam, helytbe hagytam Desenyei György magr. L. S.

J. Desenyei György Úr magá'hoz hivatván benűáket
noha ágytan felűven beregen, de friss, és józan elművel találván hal-
lati póval mi nekűnk egyűtt levűlnel szabadon és nyílván
deklarálta, hogy ezen be gűsűtelt irásba foglaltatit Testamento-
mi Rendelűse, mellyet kíván általiűnk is bizonyittatni, és meg-
gűsűteltetni, azit ezen Testamentomi Rendelűst, mi is egyűtt
levű alább irtt szeműlyet erennel bizonyitunt, és meggűsűte-
lűnk Sűkely János m. l. ottas Pűhűlei Lűplűne affony Bakon-
szegi Tűftartűja, Nemes Pottsalmi Antal m. l. ottas Erűs S. S.
Pűhűlej Adam Úr ottas Bakonzegei Tűftartűja m. l. Szabű
Műrton m. l. Bakonzegei Ofrola Rector. En Erűs Samuel jelen
letemben. En Sűntesi János m. l. Ms. Bagosi Lűplű here + vonűsa
mind egyűtt jelen levű szeműlyet L. S. L. S. L. S. L. S. L. S. L. S.

Anna 1811 25^{én} februariű Ezen Testamentom az ettya-
fiak nagyűnt Sűtes Desenyei Istvűn, Jűsef etabrűs, et Abraham
János Anna, Csoma Lűplű, Sűndor, Rakorplűj Dűniel és Jűsef
Úrak jelen leteben. Rakorplűj Dűniel általi elű adűvűn, a' kivűl
reű irtt és jelen levű Convocatusok u. m. Sűkely János, Pottsalmi
Antal, Szabű Műrton, Sűntesi János, és Bagosi Lűplű, S Erűs Sa-
muel Úrak megkerűsűdűvű, ezen kerűbbe adott Testamentom erűnt,
hogy ez e' az a' Testamentom, mellyet nekűnk Sűtes Desenyei Gyűrgy
Úr maga ollyan Declaratiűval, hogy az utűlsű Testamentomi
Rendelűse kerűbbe adott, és hogy az általi reű tett Pűsűteb-
nek vagyon e' hibűja? Ezen Testamentomot meg nűregetűvű,
annak el esmerűtű, és minden Sűrelem nekűnk talűttatűvű, az fel-
olvasztatott, és publicűltatott signat. P. Hovátsi Dűlűnyi Lűplű
m. l. Bakonzegei Helyűseg Sűtes Notariűssa.

Mi is a' fenn irtt Publicationom mindnyűjain jelen
levű, azon Rendűt, és Publicatiűt, mint felűbb fel van jegűve
bizonyittűnk; az vilűgosen kovűrű tevűn, hogy a' Pűsűteb
mindelen hiba nekűnk talűttatűvű, ezen Testamentom a' mi
jelen lűtűnkben vűgűdott, és bontűdott fel, és a' fent jegűve.

Notarius
S

Notarius által fel olvastatott Sig. P. Fővárosi d 25^{Feb}
ruarii 1811 Szelely János m. l. Portvalmi Antal m. l. Szabó
ellárton m. l. Szentesi János m. pr. Erőss János jelen le-
temben. Bagosi László here t vonása.

Telinteres Nemes Vármegye!

Az 1811^{del} Eftendöben Pussta Kovásiban meg halálozott Néhai
Befsenyei György Úr, a maga L. Kovási, Gyaraki, Fekete Tör-
ti, Kávásdi és Dalmi rész, perint ösi, rész szerint kereszt Jö-
págairól, az í. alatt aláíratson ide rekesztett Testamentsomába
ollyan rendelést tett, hogy azot osztatlanul együtt tartasván,
a jövedelem osztódjon fel az illető Ötöbösöt közös bizonyos
meghatározott arányban. Ezen Testamentsomi rendelést, te-
rés változtatással, a í. alatt olvasható Egyesség szerint, én
és több osztályos Aranyfiai elfogadván; ahog képpent egészen
a miut 1826^{del} Eftendeig a Testamentsom, és a tere Egyesség
értelme szerint, kapnák a fentebb említett Jópágot.
A midön az Egyességet alá írt Néhai Befsenyei István Arany-
fiának a fia Nemes Befsenyei György, a Gyaraki, Fekete Tör-
ti, Kávásdi, és Dalmi Jópágot erőpattal elfoglalta, és azolta
azolat, a többi osztályos Aranyfiat ki rekesztésével egyedül ma-
ga kapnája.

Mint hogy pedig annak idejében a polgári rövid úton
való vissza helyhezterés kivésével sírelműntes olvasolni
el mulasztván, méltán tarthatunk arról, hogy míg a törvény
úrián közös Jópágunthoz járhatunk, Nemes Befsenyei György
Aranyfia, az Erdős töbelleresen elpusztítja, annyival is in-
tább, mivel már eddig is tetemes károkat és vesztéseket eladta;
sairval; aláíratson esedezem a Telinteres Nemes Vármegye
előtt, hogy a Nemes Befsenyei György által elfoglalt Erdős Gy-
raki, és más Erdős közönséges Fair alá való vérele vigere,
egy kiküldöttseget tegyen kirendelni méltóttapon. aláíratson
tiszelettel maradván

A Telinteres Nemes Vármegyében
Várad Olapiban September 23^{ain} 1833.

aláíratson polgája
Ratovszky Dániel
mint a Néhai Befsenyei György
Úr Testamentsoma Végrehaj-
rója, és egyik örököse

Mi alább irak, lépünk illy meg másvolhasaslara, és söröz Edgyestéigre:
 1° Ambár boldogul J. Bessenyei György Atyánfia, a' Hla-
 rai be'vett és szótott Törvény kerésné, sápan csak maga su-
 lajdon Kérését és Aquisitiojár seftálhatta, a' minthogy Teframen-
 somába Oprioi Adván az Atyafiának, az Investitiojáról, és Aquisi-
 tiojáról, vagy Melioratiojáról tett meg hasávozott Rendelést:
 mindazonáltal a' Tóspágnak egy másába leheső megmaradájára,
 és bizonyos Terhek ki fizetésére néve mi is az ősi Tóspágor fenebb
 említett Atyánfia keresett Javával Edgyüvé kapcsolunk, és a' Tefra-
 menrombeli Rendelését állandóul meg tartjuk. Minthogy pedig del-
 ki esmérettel, és az Igassággal meg Edgyező dolog az, hogy a' kih-
 mel közöttünk sérelmek vagyon, és a' Teframenrombeli Compensatiojok-
 ba illendően nem concolálhattak, arolnak vérelneket orvosolni a'
 Teframenrom 15° pontja kerésné kövelefségünk, az Igassággal el-
 késülésére, és az Atyafiság söröz megtartására néve is, egyenlő
 érvelemmel, akaratval, és meg egyeséftel meg hasávozunk, hogy a' Tefra-
 menromban ki tett Summákon kívül, Bessenyei István Atyánfiá-
 nak 200. :- Későskár Rhf. Bessenyei András és Abrahám Atyánfi-
 áinak 300. :- Háromkár Rhfot. Bessenyei József Atyánfiáinak
 100. :- Kár Rhfot. István Sándor Atyánfiáinak pedig 300. :- Három
 Kár Rhfot. Avattafson a' Törvelemből.

2° Ezen meg hasávozásnál fogva, a' több Atyafiának Tefra-
 menrombeli Summájok semmi módon ne tsonkittapon, a' mennyiben
 már meg foveleasott ez a' dolog, hogy akis Arenda, akis máskép-
 pen való hákonvéreléből ennek a' Tóspágnak, ki selet a' fene emli-
 tett Atyafiának is ezen Auctiojok. És kerésné minden következ:
 Lető Atyafiságtalankodás, és versengés el'rávozattaván, a' Familia
 emolumentuma a' Teframenrom kerésné lábra állitashatik. Hogy
 ha pedig idővel a' Familia között Köz Orsály lenne, abba az eszbe
 az Aquisitium Melioratio, vagy Investitio separatiaván az Avici-
 cum felvő Tóspágoról, az Aquisitium, Melioratio, vagy Investitio
 a' Teframenrom kerésné, az Avicum pedig a' Törvökök között igási-
 gosan, és egyenlően opraon fel.

3° Ezen Edgyestéjünk nagyobb állandóságára kövünk 1000.
 :- Ezer Rhflas, úgy hogy a' meg álló Fel, vagy felet, vagy Atya-
 fiak arona, a' ki ezen Edgyestéjünkkel arásoni módon meg hábo-
 ritaná, mindannyisok költséggével és fáradságával meg vehet,

és vehettek, még pedig úgy, hogy az Appellata extra Dominium enger
Dödjön meg a' meg nem álló felvet, aramba ezen Transactio
még is a' maga erejébe maradjon, az világsan korra sévén,

4° Hogy a' Szemennom 1° Puncsumma egyedül fali
a' falai d' s' ágort éri az Administratioba, vagy az Anyafialas illető
Raiaknál helyesen, vagy hamisítan való, eh' kúrára. Kolt Eufra
Kovácsiban 1811^{ben} Martinus ^{10^{old.} Bessenyei István m. l. s.} kan. ^{11^{old.} Bessenyei István m. l. s.} István Bessenyei István m. l. s.
L. S. Bessenyei Abrahám m. l. s. István László m. l. s. Kar
Kovácsy Daniel m. l. s. Bessenyei János m. l. s. Rakovszky
József L. S. István János m. l. s. Bessenyei Anna m. l. s.

Hogy ezen Transactio két originalis Exemplarban lévén
az egyiknél nállam, a' másik pedig Bessenyei István Dasyand:
nál legyen, ezen Irásom által bizonyítom. Debrecen 5. Martin
1811. István László m. l. s.